

3

Uchwała Nr XXV/300/2021
Rady Powiatu w Zamościu
z dnia 22 grudnia 2021 roku

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025

Na podstawie art.12 pkt11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz.920 z późn. zm.) oraz art. 6 ust.4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r., poz. 1249) Rada Powiatu w Zamościu uchwała, co następuje:

§1.

Przyjmuje się Powiatowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Zamościu.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Krzysztof Rusztyn

Załącznik do
do Uchwały Nr XXV/300/2021
Rady Powiatu w Zamościu
z dnia 22.12.2021r.

PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE ZAMOJSKIM NA LATA 2022 - 2025

1. Zarząd Powiatu w Zamościu, uchwała Nr XXV/300/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r.
2. Rozwój Programu Edukacyjno-Korekcyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025.
3. Powołanie Programu Edukacyjno-Korekcyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Zamojskim na lata 2022-2025.

II. ZAKRES OGÓLNE PROGRAMU

Podstawowym celem Programu jest zapewnienie odpowiedniej pomocy psychologicznej i socjalnej osobom stosującym przemoc w rodzinie, w szczególności zapewnienie im wsparcia i pomocy w celu zapobiegania dalszemu stosowaniu przemoc w rodzinie.

**PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE ZAMOJSKIM NA LATA 2022 - 2025**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna	3
II. Założenia ogólne programu.....	3
III. Adresaci Programu	4
IV. Procedury Kwalifikacji Uczestników Programu	5
V. Realizatorzy Programu.....	6
VI. Cele Programu.....	6
VII. Harmonogram zadań i formy jego realizacji	7
VIII. Monitoring i ewaluacja	8
IX. Oczekiwania wobec osób prowadzących i ich zadania.....	8
X. Zasady finansowania Programu	10
XI. Czas realizacji Programu	10
XII. Kryteria ukończenia Programu	10

WSTĘP

Opracowanie i realizacja Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Program został opracowany jako część systemu działań skierowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i dopełnienie różnych form administracyjno – prawnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – zgodnie z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

I. PODSTAWA PRAWNA

Realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie wynika z ustawowych zadań:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021r. poz.1249).
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjnoedukacyjne (Dz. U. 2011 Nr 127, poz.259).
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.
5. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025.
6. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025.

II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Podstawą opracowanego Programu jest założenie podejmowania działań zmierzających do zmiany zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie, w rezultacie redukcja zachowań agresywnych u jego uczestników oraz zwiększenie ich zdolności do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

1. Program będzie realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepleszynie we współpracy z podmiotami współpracującymi przy rekrutacji: zespoły interdyscyplinarne, policja, prokuratura, sąd, kuratorskie zespoły sądowe, ośrodki pomocy społecznej i inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Miejscem realizacji będzie pomieszczenie użyczone lub wynajęte, zajęcia będą odbywały się poza siedzibą Ośrodka. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne nie mogą być prowadzone w miejscach, których udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy. Pomieszczenie powinno być dostosowane odpowiednio do wielkości grupy, tak by możliwe było zastosowanie zasad obowiązujących w okresie pandemii Covid-19.
3. W każdym roku kalendarzowym będzie realizowana 1 edycja programu.
4. Zajęcia korekcyjno-edukacyjne(grupowe i indywidualne) będą odbywały się raz lub dwa razy w tygodniu. Przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż tydzień. Minimum programowe to 60 godzin zajęć.
5. Zajęcia prowadzone będą w modelu integracyjnym, wykorzystującym elementy podejścia poznawczo-behawioralnego i podejścia społeczno-kulturowego z „programu Duluth”.

III. ADRESACI PROGRAMU

1. Osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywające karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec, których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w Programie korekcyjno – edukacyjnym.
2. Osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków – w tym przypadku oddziaływania korekcyjno – edukacyjne będą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii.
3. Osoby, które w wyniku innych okoliczności same zgłoszą się do uczestnictwa, w Programie korekcyjno – edukacyjnym, a także zgłoszone przez instytucje i organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ośrodki pomocy społecznej.
4. Inni, u których uczestnictwo osoby stosującej przemoc, wynika z jej osobistej decyzji podejmowanej w związku z jej kontaktem z instytucjami i organizacjami zajmującymi

się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Istotnym warunkiem przyjęcia osoby do Programu jest uznanie przez nią faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

IV. PROCEDURY KWALIFIKACJI UCZESTNIKÓW PROGRAMU

1. Zgłoszenie do programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych następuje w formie:
 - a) zgłoszenia indywidualnego osoby,
 - b) zgłoszenia osoby przez podmioty współpracujące w procesie rekrutacji: zespoły interdyscyplinarne, policja, prokuratura, sąd, kuratorskie zespoły sądowe, ośrodki pomocy społecznej i inne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wszystkie kwestie związane z zasadami przyjęcia i uczestnictwa w Programie powinny być opracowane w formie dokumentu, który podpisuje uczestnik.
3. Zasady te powinny obejmować w szczególności:
 - a) formalne, z góry określone wymogi dotyczące systematycznej obecności na zajęciach,
 - b) obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
 - c) zobowiązanie do powstrzymania się od zachowań przemocowych i postaw w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
 - d) uznanie osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy w rodzinie,
 - e) sankcje za uchylanie się od udziału w Programie, w przypadku osób, które uczestniczą na podstawie decyzji sądu,
 - f) w przypadku osób stosujących przemoc w rodzinie, które decyzję o udziale w Programie podjęły samodzielnie, ich udział w Programie powinien być objęty tajemnicą, z wyłączeniem instytucji, które skierowały do Programu oraz członków rodziny,
 - g) w przypadku osób, u których stwierdzono uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych i przeszły podstawową terapię uzależnienia, reguły uczestnictwa obejmują zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu lub zażywania innych substancji psychoaktywnych, a także zobowiązanie do uczestnictwa w terapii odwykowej lub jeśli terapia jest zakończona, udział w innej formie wspierającej postawy odwykowe,

PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE ZAMOJSKIM NA LATA 2022 - 2025

h) wstępna diagnoza psychologiczna kwalifikuje uczestnika do udziału w Programie,

i) następnym etapem jest podpisanie kontraktu z uczestnikiem i diagnoza pogłębiona.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Program będzie realizowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Szczepleszynie. Zadanie będzie przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zlecenie realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert.
2. Zajęcia będą prowadzone przez dwie osoby. Specjaliści będą spełniać wymogi kwalifikacyjne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardów podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjnoedukacyjne (Dz. U. 2011 Nr 127, poz.259).
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu nadzoruje prawidłową realizację Programu.

VI. CELE PROGRAMU

1. Uświadomienie osobie stosującej przemoc, czym jest przemoc i uzyskanie przez nią świadomości własnych zachowań przemocowych wobec członków rodziny.
2. Działania edukacyjne w kierunku wykształcenia umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów bez użycia agresji.
3. Promocja pozytywnych postaw i zachowań wobec członków rodziny oraz uświadomienie odpowiedzialności za własne czyny.
4. Uświadamianie pozytywnych postaw partnerskich oraz nabycie umiejętności konstruktywnego współżycia z członkami rodziny bez użycia przemocy.
5. Uzyskanie informacji o możliwości podejmowania działań terapeutycznych.
6. Opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy.
7. Nauczenie konstruktywnego wyrażania uczuć.

VII. HARMONOGRAM ZADAŃ I FORMY JEGO REALIZACJI

1. Rekrutacja uczestników Programu odbywa się poprzez udostępnianie informacji o planowanej realizacji programu w miejscach ogólnodostępnych np. w siedzibie OIK, na stronie internetowej, przesyłanie informacji do podmiotów współpracujących przy realizacji.
2. Opracowanie reguł uczestnictwa, w formie dokumentu podpisywanego przez uczestników. Na okres pandemii Covid- 19, przed każdymi zajęciami pisemna zgoda uczestnika na pomiar temperatury ciała.
3. Sporządzenie diagnozy psychologicznej.
4. Prowadzenie zajęć indywidualnych, spotkanie indywidualne ukierunkowane głównie na indywidualne postępy w przyswajaniu treści i umiejętności wynikających z Programu oraz przewycięzanie indywidualnych problemów z przyswajaniem lub wdrażaniem treści.
5. Prowadzenie zajęć indywidualnych i grupowych - 72 godz. zajęć w ciągu 3 miesięcy, w których zostaną wykorzystane metody pracy takie jak spotkania indywidualne, miniwykłady, ćwiczenia praktyczne ,warsztaty umiejętności, dyskusje, prace domowe, prezentacje, omawianie filmów, itp. w tym 60 godzin zajęć grupowych i minimum 12 godzin zajęć indywidualnych.
6. Prowadzenie zajęć grupowych w poszczególnych etapach:
 - I etap - wstępna psychoedukacja i identyfikacja problemu
 - II etap - kierunki, warunki i sposoby zmiany postaw i zachowań
 - III etap - wdrażanie i utrwalanie nowych sposobów radzenia sobie z problemem.
7. Zajęcia prowadzone będą w grupie do 15 os osób, w okresie pandemii Covid-19 w grupie do 7 osób.
8. Czasookres prowadzenia zajęć – 3 m-ce. Przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż jeden tydzień.
9. Prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych z zastosowaniem praktycznych ćwiczeń dostarczających korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy. /załącznik Nr 1 do Programu/.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

1. Utworzenie systemu monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w Programie – w trakcie trwania Programu. Poprzez kontakt telefoniczny lub osobisty (w razie potrzeby) z rodziną uczestnika i ewentualnie z instytucją kierującą uczestnika do Programu.
2. Utrzymywanie przez realizatora Programu kontaktu z osobami wobec, których osoby stosujące przemoc uczestniczące w Programie stosowały przemoc. Przy rozpoczęciu Programu – wstępny kontakt osobisty lub telefoniczny z osobą (osobami) wobec których uczestnik Programu stosował przemoc. Poinformowanie o możliwości kontynuowania kontaktów z osobami prowadzącymi Program. Okresowe ponawianie kontaktu dla potrzeb monitorowania zachowań. Formy tego kontaktu powinny chronić bezpieczeństwo ofiar i dostarczać rzetelnych informacji o zachowaniu uczestników Programu wobec członków swej rodziny.
3. Ewaluacja rezultatów Programu:
 - a) badanie efektów na koniec Programu (m.in. ankieta końcowa),
 - b) monitorowanie stanu funkcjonowania uczestników w trakcie trwania Programu i do trzech lat po jego zakończeniu,
 - c) systematyczny kontakt telefoniczny lub osobisty z osobami wobec, których osoby stosujące przemoc uczestniczące w Programie stosowały przemoc, kontakt z kuratorem, dzielnicowym, pracownikiem socjalnym OPS.

W sytuacji, gdy podczas prowadzenia działań monitorujących, uczestnik wróci do stosowania zachowań przemocowych sprzed realizacji Programu, zobowiązuje się do natychmiastowego poinformowania o tym fakcie instytucji kierującej do udziału w Programie a w przypadku osób, które samodzielnie podjęły decyzję o udziale w Programie właściwy dla miejsca ich zamieszkania ośrodek pomocy społecznej.

IX. OCZEKIWANIA WOBEC OSÓB PROWADZĄCYCH I ICH ZADANIA

1. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne powinny być prowadzone przez parę trenerów – kobietę i mężczyznę, z uwagi na procesy identyfikacyjne, przeniesieniowe.
2. Osoby prowadzące Program powinny spełniać wymogi kwalifikacyjne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r.:
 - a) ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub

**PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE ZAMOJSKIM NA LATA 2022 - 2025**

pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji;

- b) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- c) mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Zadania prowadzących:

- a) kwalifikacja do udziału w Programie, sporządzenie wstępnej diagnozy psychologicznej w celu wykluczenia z zajęć osób z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości pogranicznej i zaburzeniami osobowości antyspołecznej;
- b) sporządzenie autorskiego Programu działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie (opcjonalnie: wykorzystanie innego planu oddziaływań opracowanego przez uprawnione podmioty szkolące);
- c) prowadzenie zajęć grupowych. raz, dwa razy w tygodniu przez 3 m-ce;
- d) prowadzenie zajęć indywidualnych;
- e) wyłonienie z grupy uczestników Programu korekcyjno-edukacyjnego osób, dla których udział w programie okazał się niewystarczający i należałoby skierować je do udziału w Programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, jako dopełnienie terapii;
- f) prowadzenie dokumentacji z zajęć: list obecności, korespondencji, raportów, sprawozdań, dokonanie oceny końcowej postępów uczestników;
- g) monitorowanie zachowań związanych z przemocą u osób uczestniczących w Programie w trakcie trwania Programu, w tym nawiązanie i podtrzymanie kontaktu z rodzinami wobec których stosowana była przemoc;
- h) współpraca z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

X. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Środki na realizację w/w zadań zapewnia budżet państwa.
2. Pozyskane środki przeznaczone są na:
 - a) wynagrodzenia dla kadry prowadzącej- realizatora programu,
 - b) materiały do prowadzenia zajęć i obsługi Programu(materiały biurowe, koszty druku materiałów, flipcharty itp.),
 - c) na zakup niezbędnych środków ochrony indywidualnej(maski, płyn do dezynfekcji, rękawiczki itp.).

XI. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Jeden cykl Programu obejmuje pracę z grupą liczącą do 15 osób . Grupa ma charakter zamknięty. Zajęcia odbywają się raz, dwa razy w tygodniu przez 3 miesiące. Udział w Programie jest bezpłatny.

XII. KRYTERIA UKOŃCZENIA PROGRAMU

- obecność na zajęciach minimum 50% czasu zajęć,
- rozumienie zjawiska i mechanizmów przemocy,
- zaprzestanie stosowania przemocy,
- zmiana postaw i utrwalenie pozytywnych standardów w relacjach rodzinnych,
- stosowanie poznanych technik komunikacji,
- aktywne zaangażowanie i otwarcie się.